

JAN VÁVRA: JADERNÁ ELEKTRÁRNA TEMELÍN V KRAJINNÉM, ESTETICKÉM A KULTURNÍM KONTEXTU

RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jasně ohraničený předmět přítomné práce je zároveň prakticky bezbřehý: „obsahem předkládané práce je prozkoumání estetického, krajinného a socio-kulturního kontextu Jaderné elektrárny Temelín“ (s. 7). Výchozí diskuse k splnění tak obtížného komplexního zadání poskytla autorova diplomová práce *Estetické hodnocení jaderné elektrárny Temelín*, úspěšně obhájená v září loňského roku. Hodnotil-li jsem ji tehdy v roli oponenta velmi pozitivně i z hlediska své erudice historika umění a estetika a přistihl-li se při četbě několikrát ve stavu obdivu nad Vávrovým elegantním řešením obtížných speciálních otázek těchto disciplín, mohu i dnes nad vstupní kapitolou konstatovat, že autor přistoupil ke svému předmětu s dobrou orientací ve výtvarném materiálu i odborné literatuře, nikde se nenechal zlákat svody literatury danou problematikou poněkud trivializující a i tam, kde vzhledem k přehlednosti a proporcím výkladu a omezenému prostoru musel jít cestou radikální selekce, nezjednodušuje za práh smyslu.

Jak bezpečně se kolega Vávra pro potřeby své mezioborové syntézy orientuje v nepřehledném terénu estetiky, demonstruje například jeho výklad Kantovy estetiky s dobrým využitím Zátkovy studie. Zůstává samozřejmě otázka relevance nejvyšších vrstev estetiky vůči širšímu předmětu práce. To je ale spíše kacířská otázka po smyslu estetiky, nikoliv výtky určená autorovi. Ten se, také díky dobře zvolené opoře v postupech estetiky Karla Stibrala, naopak proti většině dosavadní literatury dostal blíže území, kde už tato otázka nenapadá. Autor nepone-

chal historický přehled pasivní, jen jako splnění povinnosti, ale vyústil jej do výkladu relevantních konceptů estetiky krajiny v současné světové estetice, včetně rozpoznání výhodnosti Carlsonova konceptu hodnocení řádu pro zvolený úkol.

Sociokulturní vývoj venkova sleduje Vávra v další kapitole již s důrazem na Vltavotýnsko. I zde vede svůj výklad velmi efektivně a na malý prostor tak bez zjednodušení vtěsna tolik, že mohl odlehčit i následující kapitolu, věnovanou analytické deskripci samotné Jaderné elektrárny Temelín a jejího bezprostředního okolí.

Dobře připravený teoretický rámec a komplexní expozice kontextu JETe se plně zúročily v provedeném empirickém šetření. Také zde mohu jen konstatovat pozitiva: Precizní svod teoretických východisek do čtyř hlavních faktorů ovlivňujících vizuální vnímání JETe, rozumnou volbu velikosti zkoumaného vzorku, jeho strukturu a adekvátní volbu metody polostandardizovaných rozhovorů, postup a kvalitu zpracování výsledků. Zvláště oceňuji, jak přesně si je autor vědom míry reprezentativnosti shromážděných dat a jaký výkon odvádí na jejich interpretaci. Z řady detailních pozitiv pak musím zmínit alespoň zavedení mimořádně obsažného a přesného termínu *post-rurální venkovská společnost*.

Souhrnně konstatuji, že předložená rigorózní práce Jana Vávry *Jaderná elektrárna Temelín v krajinném, estetickém a kulturním kontextu* představuje zralou kulturologickou studii, již vyznačuje vysoká míra původnosti a invence, promyšlená logická stavba a hutné korektní zpracování. Proto ji **plně doporučuji k obhajobě**.

V Praze 21. dubna 2009

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.